

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindellicorum, Anno MDCCXIII.

Observationes quædam bene notandæ in recitatam Confessionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

OBSERVATIONES QUÆDAM BENE NOTANDÆ

In

RECITATAM CONFSSIONEM AUGUSTANAM.

Observandum 1. Formulam recitatam Augustanæ Confessionis esse authenticam, & conformem textui Originali, eamque de verbo ad verbum describam ex Georgio Cœlestino auctore Lutherano, qui scripsit integro volumine Historiam Comitiorum Augustanorum anni 1530. De qua P. Forerus noster testatur, quod ex 20. diversæ editionis exemplaribus Confessionis Augustanæ latini sermonis, quæ ipsi ad manus erant, nullum Originali ita consonum fuerit, uti recitata formula Georgij Cœlestini.

Observ. 2. In memorata Confessione multa, quæ docuerant, & adhuc docent Lutherani, esse suppressa, vel dissimulata, vel ambigüe indicata, vel nequiter proposita, quasi nihil in ea, vel admodum parùm contineretur contra doctrinam Ecclesiæ Romanæ, ut videre est in articulis de Ecclesia, de Baptismo, de Cœna Domini, de Missa, de Ordine Ecclesiastico &c.

Observ. 3. Ex 21. primis articulis complures vel ex toto, vel ex parte concordare cum doctrina Catholica, præsertim si accedat bona interpretatio. Omnes verò illos articulos, qui

de abusibus inscripti sunt, discordare saltem ex parte à doctrina & praxi Catholicorum; atque identidem in his ultimis articulis perperam repeti ea, quæ spectant ad articulos fidei, in quibus Confessionistæ discrepant à Catholicis, uti sunt, quod *sola fides justificet*, & quod *per bona opera, atque traditiones humanas* (ita vocant ritus, consuetudines, & præcepta Ecclesiæ) *non promeremur gratiam, justificationem, & remissionem peccatorum*: quo tamen loquendi modo magna irrogatur Catholicis injuria, qui nunquam docuerunt, neque docent, per ejusmodi observationem legum Ecclesiasticarum & votorum religiosorum &c. hominem mereri (*de condigno* saltem; nam hoc solum opponitur gratuite remissioni peccatorum) *primam gratiam & justificationem*, aut per has observationes solas sine fide in Christum obtinere remissionem peccatorum; licet doceant, si hæc observationes & alia opera bona fiant ab homine, jam *in gratia* constituto, eum promereri *augmentum gratiæ*, & præstare rem Deo gratam.

Observ. 4. Articulos præcipuos, in quibus discrepant à Catholicis Confessionistæ

fionista secundum recitatum formulam, esse sequentes. Nempe de *Justificatione*, & quidem precipue, quam soli fidei tribuunt, & de *merito bonorum operum*, de qua duplici materia tractatur art. 4. 5. 6. 8. 20. De *invocatione Sanctorum*, de *Communione sub utraque specie*, de *conjugio Sacerdotum*, de *votiis Monasticis*, de *Sacrificio Missæ*, de *constitutionibus humanis*; quæ omnia eò collimare videntur, ut homines amotis legibus, præsertim humanis, liberam ac facilem vitam ducant sine anxia cura salutis; cum justificari, & consequenter salvari, omnibus esse facillimum doceant, nimirum per solam fidem, & sine observatione eorum, quæ aliquid difficultatis habent, uti sunt jejunia, confessio auricularis, professio religiosa, castitas &c. Hinc nihil magis & frequentius inculcant Confessionista, quam *justitiam fidei*, & *libertatem conscientia*, latam cæli viam & spatiosam portam efficere conantes, quam tamen Christus arctam esse dixit & angustam.

Observ. 5. Ad articulos fidei quod attinet, Confessionem dicere art. 21. *Se in nullo dissentire ab Ecclesia Catholica vel Romana*. Quod si verum est (licet verum non sit) prorsus impie & sine sufficiente causa ab Ecclesia Romana recesserunt Confessionista, concitando tantas turbas, dissidia, & bella in inelyta Natione Germanica, cum vel ipsa Confessione Augustana teste ad unitatem Ecclesiæ non opus sit similes ubique ritus & ceremonias usurpari. Abstinerendum erat ab abusus, quos

R. P. Fichtler Theol. Polemica;

reprehendunt in Ritibus, non tam secundum schisma excitandum.

Observ. 6. Ad articulos de *Abusibus* quod attinet, fatetur Confessio eod. art. 21. *totam dissensionem à Catholicis esse de paucis quibusdam abusus*. quod quidem iterum negat in fine, dum dicit, Ecclesiæ Romanæ abusus & contentiones Pastorum cum Monachis fuisse *infinitas & innumerabiles*. Pensare tamen debuisset, quod isti abusus, quos in Cœlibatu Clericorum, in Missarum celebratione, in Confessione privata, in Discrimine ciborum, in Votiis Monasticis, & Potestate Ecclesiastica (hos enim abusus speciatim culpatur Aug. Confessio) fuerint solummodo personales, per Ecclesiæ Romanæ sententiam nunquam approbati. Jam verò Conf. Aug. prætextu abusuum res istas omnino conatur abolere contra illud principium receptum: *propter abusum non tollendus est usus*. Ut autem speciosius omnino tollat memoratas Ecclesiæ observationes, plurimis calumnijs eas onerat, & exosas reddere conatur, ut videre licebit observatione 10. & ultima.

Observ. 7. Etiam si in multis articulis conveniat Aug. Conf. cum doctrina Orthodoxa, atque in ijs verum doceat; nihil tamen inde majoris auctoritatis ipsi accedere, neque propterea amplectendam, sed potius magis cavendam esse; cum enim in cæteris articulis, in quibus discrepat à Catholica Ecclesia, plurimas falsitates ac mendacia complectatur, & sic veris immisceat falsa, facilis decipiuntur incauti, quam si falsa tantum proponeret; verisimum enim est

H h h h

Chry-

Chrysoft. dictum hom. 42. in Matth. illud profecto diaboli artibus astute fieri scire debemus, ut veritati semper errores connexi, atque inserti, similitudine facile decipiant leviores.

Observ. 8. Lutheranos minimè sectari suam Confessionem, uti deberent, tum quia non sectantur illam doctrinam, quam continet Conf. imò nonnunquam contrariam amplectuntur, ut postea videbimus, tum quia plurima alia tenent dogmata, quæ Confessioni inserta non sunt, quod tamen ipsis minimè licet. Tenent enim, nullum esse Purgatorium, animas non juvari precibus & pijs operibus fidelium, Papam esse Anti-Christum, Reliquias & Imagines Sanctorum non esse colendas, Mandata Dei servari non posse, Sacramenta non esse septem, sed duo tantum vel tria, Corpus Christi non esse in S. Hostia extra sumptionem &c. quæ omnia Confessioni Aug. inserta non sunt. Quòd autem ipsis non liceat alios articulos profiteri præter eos, qui inserti sunt Aug. Conf. Originali, patet ex Transactione Passaviensi, in qua manifestè statuitur, eos omnes ab ista Pacificatione excludi, qui aut Religioni Cath. aut Aug. Confessioni non sunt addicti; sed Lutherani, quando articulos in Aug. Conf. non comprehensos contra Catholicos docent, quoad hoc non sunt addicti Aug. Confessioni: aliàs dicam, etiam Calvinistas, atque alios Sectarios in memorata Pacificatione includi, quos tamen ipsimet excludunt.

Observ. 9. Lutheranos non solum tenere multa, quæ Confessioni August.

non sunt inserta, sed etiam docere aliqua eidem omnino contraria, v. g. 1. Ubiquitatem seu omni-præsentiam humanitatis Christi, quæ repugnat articulo 3. de Incarnatione Verbi, & articulo 7. de adventu Christi ad iudicandum. 2. Liberum arbitrium in prima hominis conversione nihil agere, sed tantum pati, quod adversatur art. 18. qui satis indicat, liberum arbitrium habere virtutem efficiendæ justitiæ Dei, quamvis non sine Spiritu S. 3. Ecclesiam esse invisibilem, quod est contra art. 7. 4. Ecclesiam Rom. esse Anti-Christianam quam tamen Confessio art. 21. vocat Catholicam. 5. Missam esse abominandam, & abolendam, quam tamen Confessio art. 3. de abusi. retinere se gloriatur.

Observ. 10. Confessionem Aug. plurimas falsitates & mendacia continere, ut Melancthon eas tegere & per ambiguitatem verborum celare conatus sit. Hic potissimum referam eas falsitates, seu potius calumnias, quibus aliqua falsò impinguntur Catholicis, diluulatis pro nunc falsitatibus ipsius doctrinæ Confessionistæ; solent enim Lutherani, uti & ipsa Confessio Ecclesiæ Catholicæ doctrinam gravissimis calumnijs & mendacijs prægravare, exosamque reddere, ea imponendo Catholicis, quæ ipsis in mentem nunquam venerunt. Et his mendacijs à pueritia decepti complures præpediuntur à conversione ad fidem Catholicam, quia sinistra profus opinione adversus illam imbuti sunt. Quam ut ipsis eximam, placet aliquas ejusmodi calumnias & mendacia, in ipsa Confessione Aug.

com-

comprehensa, enumerare, omisiss longe gravioribus & impudentioribus, quibus privatim apud suos eandem per summum nefas denigrant.

Aliqua mendacia & calumnia, quas continet Augustana Confessio.

De fide & justificatione mendacium

1. quod olim apud Catholicos mirum & altissimum de fide fuerit silentium, 2. quod illustrati quasi nova Lutherani Evangelij luce caperint mentionem fidei facere, 3. quod doctrina de fide diu jacerit ignota, 4. quod tantam doctrinam operum verfatam sit in Ecclesijs, 5. quod Catholici doceant, hominem posse humanis viribus & sine Christo promereri gratiam, omnia art. 20.

De operibus & praeceptis mendacium

1. quod falso accusati sint primi praecones Lutherani, quod bona opera prohibeant, 2. quod Catholici olim parum docuerint de decem praeceptis, officijs, & operibus, quae in qualibet vocatione Deo placent, 3. sed tantum urserint puerilia, & non necessaria opera, ut certas ferias, jejunia, fraternitates, peregrinationes, cultus Sanctorum, Rosaria, Monochatum, & similia, 4. quod Catholici à Lutheranis admoniti haec dediderint, 5. quod vexaverint conscientias doctrinam operum, & non proposuerint ex Evangelio consolationem, Haec omnia iterum art. 20. 6. quod apud Catholicos mandata Dei juxta vocationem nullam laudem habuerint, uti generare & educare liberos, regere Rempub. art. 5. de abusibus.

R. P. Fichler Theol. Polemicæ,

De Missa & Communionis sub utraque specie mendacium 1. quod Missa apud Lutheranos retineatur, & summa reverentia celebretur, 2. quod ferventur usitata illius ceremonia fere omnes, 3. quod Catholicorum opinio fuerit, Christum sua passione satisfecisse quidem pro peccato originis, Missam vero instituisse pro peccatis actualibus, & quotidianis delictis mortalibus & venialibus, 4. quod fuerit publica opinio, Missam ex opere operato, justificare ac delere peccata vivorum & mortuorum, 5. quod veteres ante Gregorium non fecerint mentionem privatae Missae. Haec omnia art. 3. de abus. Art. autem 1. de Communionis sub utraque specie mentitur Confessio, quod eam tantum consuetudo non ita verus sustulerit.

De Pœnitentia & confessione mendacium 1. quod fateri cogamur, doctrinam de pœnitentia diligentissime à Lutheranis tractatam & patefactam esse, 2. quod confessio peccatorum (mortalium scilicet quoad numerum & speciem) apud Lutheranos non sit abolita, 3. quod de fide absolutionis olim fuerit magnum silentium, 4. quod immodice olim laudata sint satisfactiones, fidei vero & meriti Christi, ac justitiae fidei nulla mentio facta sit, 5. quod impossibilem peccatorum enumerationem exigamus in confessione. Haec omnia art. 4. de abus. 6. quod Canones loquantur non de reservatione culpa, sed de reservatione poenae Ecclesiasticae, art. 7. de abus.

De Conjugio Sacerdotum mendacium

1. Paulus ait, Episcopum eligendum esse,

H h h h h 2

se,

se, qui sit *maritus*. 2. In Germania primum ante annos 400. Sacerdotes *vi coacti* sunt ad Cœlibatum. 3. Sacerdotes capitalibus pœnis exeruciantur *contra* Canonum voluntatem præcisè propter conjugium. 4. Pius Papa dixisse fertur, *fuisse aliquas causas*, cur sit ademptum Sacerdotibus conjugium, sed *multo majores esse causas, cur reddi debeat*. 5. exstat *mandatum Dei*. 6. Et *mos Ecclesie notus* (scilicet de conjugio Sacerdotum) 7. *Doctrina est demoniorum* id illis prohibere. Hæc omnia art. 2. de abus. 8. Cœlibatum Sacerdotum articulus ultimus numerat inter traditiones, quæ bonâ conscientia servari non possunt.

De *Votis Monasticis* mendacium 1. Augustini tempore Monasteria fuisse *libera* Collegia, & primum postea *corrupta* disciplinâ ubique *addita fuisse vota*. 2. Catholicos dixisse, *vota esse paria* Baptismo. 3. Et se hoc vitæ genere *mereri remissionem peccatorum* & justificationem. 4. Monasticam professionem *longè meliorem esse* Baptismo. 5. Conjugia Religiosorum *dissolvenda esse* *contra sententiam S. Augustini*. Omnia art. 6. de abus.

De *discrimine ciborum & aliis vitibus Ecclesie* mendacium 1. à Lutheranis servari *plerasque traditiones*, quæ conducunt ad hoc, ut res ordine geratur in Ecclesia. 2. Per traditiones Ecclesie *obscurata esse præcepta Dei*, quia

traditiones *longè præferbantur* præceptis Dei. 3. *Christianismus totum* putatum esse observationem certarum feriarum, rituum, jejuniorum, vestitus, Omnia art. 5. de abus. 4. Catholicos docere, quòd certi cibi *polluant conscientiam*. 5. Paulum ad Titum aperte prohibere *traditiones*. 6. Nullos recipi ab Episcopis Catholicis, *nisi jurent, se puram Evangelii doctrinam* nolle docere. Omnia tit. ult. 7. Vota & traditiones de cibis & diebus *institutas esse contra Evangelium*, art. 15.

Hæc sunt aliqua mendacia ac falsitates, quæ plerumque calumniam habent adjunctam contra Catholicos, eorumque doctrinam, ut quivis rerum peritus facile videret, & ego cuius, rerum non satis gnaro, demonstrare paratus sum. Dico, *aliqua*, non omnia; nam longè plura adhuc afferri possent, præsertim circa ipsam doctrinam Confessionis Augustanæ; quæ tamen hic adducere nolui, eò quòd detegantur & refutentur satis in præcedentibus, ubi exposui singula fidei dogmata in particulari, in quibus à nobis dissidet Confessio Augustana. Prò! qualis erit fides Lutherana, si ejus Symbolum tot scætet falsitatibus, mendacijs, & calumnijs? vide ergo, miser Confessionista, quam falsa decipiaris fide, nec ei deinceps, si te ipsum amas, tuam confide salutem.